

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 7. Principium 7. Non urget Conscientiam lex humana, quando deterrent
mala gravia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

una ab altera separari potest, tunc cessaute fine unius tantum partis, perseverare eandem adhuc secundum alteram patrem difficultate uti teste Laym.l.c.sentiunt communiter Doctores, & colligunt ex reg. 36. in 6. ubi dicitur, utile non debere per iniuriam con-
viciari.

Deducitur 3. Legem in presumptione fundatur. Dicitur. re, si de veritate constet, uti iterum docent plerique Authores. & habetur expressè in argum. cap. super hoc de renunciacione. Dicatur, presumptionem veritati cedere; hinc non invenimus si pœnam in arena Sarracenis subministrantes latam, qui tempore sacra scit, eos non usuros his instrumentis ad Christianos impugnandos, uti Laym.l.c.n.4. cum Navarro docet.

§. VII. *PRINCIPIVM VII.*

Non urget Conscientiam lex humana, quando deterrent mala gravia.

Sensus.

Hoc est, quando lex aliqua ab Homine lata non possit observari sine gravi damno aut incommmodo, qualia sunt amissio vitæ, Sanitatis, Famæ, magnæ partis bonorum, gravium verberum, hoc ipso cessat illius obligatio nisi alioquin ex contractu se obligaverit ad illas servandas; aut leges vel præcepti humani observatione notabiliter majus ad publicæ commodum sperari, aut ex illius negleſtu notabiliter gravius damnum timeri debeat; tunc enim lex humana non etiam cum tanto periculo obligari, uti docent Medina Vasquez. p. 1. d. 161. c. 2. sic enim Dux Militi præcipit, ut cum periculo vita stationem servet; & Summus Pontifer Sardorii, ut cum simili periculo fidem Christi Paganis præcepit. Vald. dicer.

Authoritas.

Desumptum est ex mente Bonac. Suar. Vasq. Vald. Quia can. Salas. D. Antonini apud Ferd. de castro p. 1. n. 2. d. 1. 13. n. 9.

Ratio.

Quia Leges humanæ obligant tantum humano mo-

ius tam etiam est humanus modus obligare ad aliquid cum tantam partem difficultate servandum.

Hinc deducitur 1. Eum, qui est Ecclesiastica censurâ illius, & coll. per ipsius tenet abstinere à communione Fidelium, si sine modo vita aut magnæ infamiae abstinere non possit, uti datam est ab. l. i. moral. c. 12. n. 8. Suarez l. 3. de leg. c. 30. n. 16. e Authoritatem.

nuncubus Deducitur 2. Si Tyrannus morte intentata cogat Sanon incendiatum sine vestibus Sacris, aliisque Ecclesiastico jure re, qui tempore sacrificare, posse eum sacrificare, modò id non ceder ianos impudicitia religionis vel tremendi Sacrificii contemptum, ut cum an. Medin. Suar. docet Laym. l. i. tr. 4. c. 14. n. 10.

Deducitur 3. Carthusianum, si nullus alius cibus supponit ad vitam conservandam, posse comedere carnem non ante lege, quâ Carthusianis perpetua à carnis abstinen- , quando exscribitur, uti Vasquez. d. 162. c. 4. Laym. l. i. n. 11. & alii au. Lessum l. 4. c. 3. dub. 2. n. 12. docent.

§. VIII.

PRINCIPIVM VIII.

Cum ponitur legis executio, non nocet
omissa intentio.

Sensus.

Hoc est, quando aliquis ponit actionem à lege præscri- non censetur legis Transgressor, etiamsi non habeat actionem per tales actionem satisfaciendi legi.

Authoritas.

Desumptum est ex sententia Azor. 10. I. 1. 7. c. 2. q. 2. Valq. Valent. Henr. apud & cum Ferd. de castro p. 1. l. pu. 17. n. 8.

Ratio.

Quia impletio legis est executio rei præceptæ, ergo in præsenti casu ponatur res præcepta, rectè etiam dici ipsam legis impletionem positam esse.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui ignorat esse diem Festum, H h 3 Satis-